

Muistio
6.3.2023

Mikkelin kaupungin esteettömyyssuunnitelma

Seurantakokous

Aika	Maanantai 13.2.2023 klo 12.00–12.57
Paikka	Teams
Osallistujat	Eija Yli-Halkola, infra- ja viheraluepalvelut Sari Valjakka, rakennusvalvonta Saija Himanen, talonrakennuspalvelut Tiina Juhola, liikuntapalvelut Heidi Hänninen, viestintä Seija Manninen, koulutuspalvelut Kauko Väisänen, vammaisneuvoston pj Arja Väänänen, hyvinvointikoordinaattori
Poissa	Matti Karttunen, museopalvelut Liisa Heikkinen, henkilöliikennepalvelut Emma Pukkila, Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Avattiin kokous ja käytiin läpi esittäytymiskierros.

2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Sovittiin, että Eija Yli-Halkola toimii sekä kokouksen puheenjohtajana että sihteerinä. Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3. Esteettömyyssuunnitelman toimenpiteiden seuranta, kuulumiset eri toimijoilta

Käytiin läpi Mikkelin esteettömyyssuunnitelman jatkotoimenpiteet raportissa olevassa järjestyksessä.

Muistio
6.3.2023

Kaavoituksen osalta jatkotoimenpiteenä ollut vammaisneuvoston edustajan nimeäminen kaupunkikehityslautakuntaan on toteutunut. Toisena toimenpiteenä ollut kaavoittajien esteettömyyden muistilista on liikennesuunnittelijan tehtävälisällä, ja vaatii vielä työtä. Muistilistaa ei ole valmiina saatavissa.

Infra- ja viheraluepalveluiden jatkotoimenpiteenä oli suojateiden esteettömyyden osalta tyyppiirustusten laatiminen erityyppisille suojateille. Tyyppiirustukset on laadittu esteettömyyden perus- ja erikoistason suojateille. Mallina on käytetty SURAKU-ohjeita (ulkotilojen esteettömyyden kartoitus- ja arviointiopas) ja muiden kaupunkien tyyppiirustuksia. Tyyppiirustuksien mallisuojatiet rakennettiin Maaherrankadun ja Pirttiniemenkadun liittymään kesällä 2021. Mallisuojatietä käytiin testaamassa syksyllä 2021 yhdessä vammaisneuvoston kanssa. Viime kesänä rakennettiin näkövammaisilta saatujen ohjeiden mukaisesti paranneltu suojatie Maaherrankadun ja Maunukselankadun liittymää. Suojatien osalta kysyttiin lisäksi mielipidettä Näkövammaisten keskusjärjestön asiantuntijalta. Paranneltukaan suojatie ei saanut hyväksyntää näkövammaisilta. Keväällä/kesällä 2023 tehdään uusi käynti molemmilla mallisuojaiteilla ja pyritään pääsemään yhteisymmärrykseen käytettävästä suojatiemallista. Suunnitelman toimenpiteet eivät etene, jos Mikkelissä ei päästä esteettömien suojateiden osalta sopivaan kompromissiin. Suojateiden kohdalla on käytetty vain uusia reunatukia kuten jatkotoimenpiteissä on esitetty. Näin reunakivien korkeudet saadaan helpommin oikeaan korkeuteen. Valaistussuunnitteluohjeen päivittäminen on vielä kesken, jokaisessa suunnitteluohjeessa on kuitenkin mukana myös valaistussuunnittelija ja riittävä valaistustaso on otettu huomioon. Esteettömyyden tarkistuslista ja ohjeiden kokoaminen on vielä kesken, valmiita ohjeita on saatavilla. Liikennesuunnittelija on kuitenkin mukana suunnitteluhankkeissa ja ottaa huomioon myös esteettömyysasiat. Opastussuunnitelman laatiminen ei ole vielä edennyt. Joukkoliikennepysäkkien talvihoidon tehostaminen vaatisi kaupunkilaisilta palautetta kaupungin palautekanavaan. Suojateiden äänimajakoiden äänitasojen tarkistamisen osalta voi antaa palautetta suoraan ESElle. Yhteistyön lisääminen kulttuuripalveluiden kanssa vaatii yhteydenottoja kulttuuripalveluilta tarpeen mukaan. Ulkoalueiden esteettömyyssuunnitelmaa tullaan laajentamaan liitoskuntien taajamiin, kun Mikkelin seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma lähtee käyntiin. Yksittäisistä esteettömyyssuunnitelman toimenpiteistä Pirttiniemenkadun valaistus on parannettu, Mannerheimintien suojatie ja jalkakäytävä Silmätautien poliklinikan sisäänkäynnin kohdalla on parannettu sekä Mannerheimintien ja Pirttiniemenkadun liittymään on rakentumassa esteettömät suojatiet.

Rakennusvalvonta lähettää aina erillisen kutsun vammaisneuvoston edustajalle lupa- ja valvontajaostoon ja lupatyöryhmään, kun esteettömyysasioita on listalla. Kaupungin nettisivuilla on Rakennusmääräyskokoelmaan kuuluva esteettömyyteen liittyvä ohje. Pientalojen suunnittelun osalta sisäänkäynnin esteettömyys koetaan kuitenkin vielä vaikeaksi toteuttaa. Jatkossa sisäänkäynnin esteettömyyteen liittyvää ohjeistusta täytyy parantaa. Muiden esteettömyyskäytäntöjen osalta ammattisuunnittelijat kyllä löytävät hyvin

Muistio
6.3.2023

esteettömyysmääräykset ja niitä noudatetaan. Ennakkoneuvotteluiden osalta kannustetaan hakijoita tulemaan rakennusvalvontaa keskustelemaan mm. esteettömyysasioista. Aloituskokouksen asialistapohjan päivittämistä ei ole tehty. Hyvien esimerkkien kokoaminen internet-sivuille on työnalla.

Talonrakennuspalveluiden osalta koulujen ja päiväkotien osalta esteettömyys on jo lähtökohtaisesti mukana suunnittelussa ja rakentamisessa. Esteettömyyssuunnitelmien osalta talonrakennuspalvelut kaipaisi hyviä esimerkkejä. Esteettömyyssuunnitelman laatiminen on hyvä sisällyttää suurten hankkeiden tarjouspyyntöihin, jotta pienetkin asiat tulisivat huomioon otetuksi. Suurien hankkeiden suunnitelmat lähetetään aina vammaisneuvostoille lausunnolle. Vammaisneuvoston kommentteja on huomioitu suunnittelussa ja rakentamisessa. Liikennesuunnittelu on mukana pihojen liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Sähköisen huoltokirjan vuosikorjaustoiveosion tiedottaminen tilojen käyttäjille sekä päiväkotij- ja koulurakennusten esteettömyyden minimitason määrittely on vielä toteuttamatta.

Liikuntapalvelut on päivittänyt liikuntapaikkojen esteettömyystietoja, työ jatkuu. Liikuntaohjaaja kävi kuvatulkkaukskoulutuksen ja sekä liikunnanohjaaja että liikuntapäällikkö osallistuivat esteettömyyssuunnitelmaan liittyneeseen esteettömyyskoulutuspäivään. Seuroille on lähtenyt 2/2023viesti sähköisestä huoltokirjan käyttösuosituksesta. Kaikilla uusilla liikuntapaikoilla otetaan esteettömyys huomioon esim. Urskin ulkokuntosalin parantamisen yhteydessä otettiin vammaisneuvostoon yhteyttä. Internet-sivuja tehdään viestinnän kanssa yhdessä.

Viestintä on uusinnut vanhan julkaisujärjestelmän, jonka jälkeen Internetsivujen ja julkaisupohjien muuttaminen saavutettaviksi on voitu aloittaa. Vanha järjestelmä ei mahdollistanut kaikilta osin teknisesti saavutettavuutta.

Kaupungin Intrasta löytyy kaupungin sisäinen ohje mahdollisimman saavutettavien julkaisujen ja sisällön tekemiseksi. 2020 syyskuussa järjestettiin koulutus, jossa aiheena oli haasteellisemmat verkkosivut ja niiden saavutettavuus. Muista saavutettavuuskoulutuksista on nostettu uutiskirjeissä tietoa kaupungin sisäisesti. Siteimprove-saavutettavuustyökalu on käytössä. Työkalu analysoi sisältöä ja opastaa kuinka sisällöstä saadaan nykyistä saavutettavampi.

Kohteiden esteettömyystiedot löytyvät valtaosin nettisivuilta. Tiedot kuvataan palvelutietovarannon esteettömyyssovelluksen kautta, joten kohteen tunteva henkilö pystyy itse suoraan syöttämään tiedot järjestelmään pääkäyttäjän hänelle lähettämän linkin kautta. Kaupungin tärkeimmät tiedotteet tehdään jatkossa myös viittomakielellä. Kaupungin tavoitteena on julkaista neljä viittomakielistä tiedotetta vuodessa. Kaupungin syntymäpäivänä järjestetään opastettuja kierroksia. Tällä hetkellä selvitetään mahdollisuutta järjestää yksi kierros myös viitottuna.

Vanhus- ja vammaisneuvostot otetaan mukaan nettisivujen modernisointityöhön nyt kun julkaisujärjestelmä on saatu uusittua. Vammaisneuvostossa on asiantuntijuutta, jota kannattaa hyödyntää nettisivujen saavutettavuudessa. Mielipiteitä julkaisujärjestelmän uudistuksen jälkeistä saavutettavuudesta kysytään vanhus- ja vammaisneuvostojen näkö- ja kuulovammaisilta.

Muistio
6.3.2023

Museoiden saavutettavuuden osalta vammaisneuvostolle on tullut kutsu tutustumaan Jalkaväkimuseoon esteettömyysasioiden puitteissa kohteita ja muutoksia.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta uuden Saimaanportin koulun aistiesteettömyys on pyritty ottamaan huomioon mm. erillisellä akustiikkasuunnittelulla. Esteettömyys kaiken kaikkiaan on ollut mukana jo kilpailutuksessa. Aistiherkkiä lapsia ja nuoria on entistä enemmän. Akustiikan osalta parannuksia on tehty myös muihin kouluihin ja päiväkoteihin, mutta aistiesteettömyydessä on silti vielä parannettavaa.

Esteettömyysvivujen tietojen tarkistaminen koulujen, päiväkotien ja ryhmäperhe-päiväkotien osalta herätti keskustelua. Liikuntapaikkojen osalta liikuntapalvelut on käynyt läpi kohteet vastaamalla kysymyksiin, jotka PTV:n kautta tulee eteen. Järjestelmä tuo nettisivuille saavutettavuustiedot vastausten perusteella. Selvitetään mikä taho laatii koulujen ja päiväkotien osalta esteettömyystiedot nettisivuille.

Vammaisneuvostolle tulee aika ajoin lausuntopyyntöjä, joihin vastataan. Saimaanportin koulusta on lausuttu esteettömyyden osalta. Vammaisneuvossa on esim. aistiesteettömyys hyvin edustettuna. Ristiinan päiväkodin urakoitsija valitaan keväällä. Suunnittelun alkaessa järjestetään lausuntokierros, jossa esteettömyys otetaan huomioon.

Henkilöliikenneyksikön, kulttuuripalveluiden ja Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan osalta kokouksessa ei ollut edustusta. Asiat käytiin läpi sähköpostitse, kirjattu liitteen diaesitykseen.

4. Muut asiat

Seurantakokouksen muistio ja kokouksen diat, johon jatkotoimenpiteet on kirjattu toimitetaan tiedoksi kaupunkikehityslautakunnalle, hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnalle sekä vammais- ja vanhusneuvostoille.

5. Seuraava kokous

Seuraava seurantakokous järjestetään ensi vuonna. Eija Yli-Halkola kokoaa ryhmän kokoon vuoden alussa.

6. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 12.57.

Jakelu
Kutsutut
Kaupunkikehityslautakunta
Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta
Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto